



VENTIJOL

Ajudem les famílies,
acompanyem les persones

MEMÒRIA TÈCNICA 2018

INDEX

1. ENTITAT	3
1.1 Equip.....	4
1.2 Finalitat.....	4
1.3 Programes.....	5
1.4 Treball en xarxa	7
1.5 Abast territorial	7
2. ACTIVITAT REALITZADA	8
2.1 Previsió Ara	9
2.2 CaixaProInfància	11
2.3 Aulina.....	14
2.4 Cruïlla.....	15
2.5 Siena	16
2.6 Tramuntana	18
2.7 Famílies 100% (Pla de l'Estany)	19
2.8 Viure a casa i Belles Relacions	20
2.9 Justícia penitenciària	21
3. PARTICIPACIÓ COMUNITÀRIA	22
Consell de salut al districte de Sant Andreu.....	22
Consell de la Dona al Districte de Sant Andreu	22
Consell Municipal de Benestar Social.....	22
FEDAIA	22
ECAS.....	22
4. AGRAÏMENTS.....	23

PRESENTACIÓ

Des de l'any 2008 Ventijol, com la majoria d'entitats del Tercer Sector, ha sofert importants retallades i disminució d'ingressos econòmics.

Malgrat això, ens hem mantingut fermes en l'acompliment dels nostres objectius: ajudar les famílies, els infants i adolescents davant les dificultats que es troben i de forma especial, afrontar la situació de nova pobresa que comporta aquesta crisi.

Una part d'aquestes famílies abans podia afrontar la seva situació d'una manera més normalitzada. Ara, es troben que també són elles les que necessiten ser ajudades.

Durant aquest passat 2018 a Ventijol hem continuat treballant amb totes aquestes famílies i ho continuarem fent aportant projectes que donin resposta ràpida a les noves demandes de la societat, tal i com queda reflectit en els diferents programes que es presenten a la memòria.

Amb aquesta mirada, amb l'esforç d'adaptació permanent als nous reptes que ens planteja el nostre entorn actual, ens hem fet ressò, -i ho continuarem fent de manera especial-, de les necessitats plantejades en el col·lectiu de gent gran, amb programes adreçats a millorar la seva qualitat de vida, enfortint els seus lligams familiars i comunitaris en la seva etapa d'envelliment. Les persones grans formen part de la família i és en aquest sentit que Ventijol ha considerat necessari donar cabuda a la seva problemàtica.

Per fer això, per seguir construint respostes, confiem en les nostres forces, en l'equip de professionals i en la societat en general, per tal de trobar els recursos que ens permetin portar a terme la tasca fundacional de l'entitat.

Per fer aquest recorregut ens cal una mirada oberta i esperançadora davant el futur.

Carme Bosch i Font

Directora

1. ENTITAT

L'Associació per a la Salut Familiar i Comunitària "VENTIJOL" és una entitat sense ànim de lucre fundada al 1994 que neix amb la finalitat d'oferir la oportunitat de gaudir de serveis d'intervenció psicoterapèutica i social a famílies que es troben en situació de crisi especialment quan tenen al seu càrrec infants menors d'edat, mitjançant la utilització de **tècniques de Teràpia Familiar Sistèmica**.

Es pretén abordar i resoldre el problema, pal·liar les seqüeles que aquest hagi pogut produir tant en els diferents membres de la unitat familiar com en la relació entre ells, i prevenir les possibles repercussions negatives en el desenvolupament psicosocial dels menors. També es pretén informar i sensibilitzar a la comunitat sobre la importància de les relacions familiars en el desenvolupament psicològic, personal i social de tota persona. I, tot això, sense que la manca de recursos econòmics limiti l'accés a aquest servei, motiu pel qual es constitueix com a entitat sense ànim de lucre i és declarada l'any 2015 d'utilitat pública tal i com consta en el Registre Nacional d'Associacions del Ministeri Nacional amb el número 142700.

Els **objectius específics** de l'entitat són:

1. Promoure la salut familiar i comunitària com a factor essencial per a la qualitat de vida de les persones
2. Fomentar l'enfortiment de les relacions familiars, especialment les intrageneracionals, com a mecanisme que contribueix al benestar de les persones i a la cohesió social
3. Prevenir les conductes de risc i els trastorns de salut mental en els àmbits familiar i comunitari a través d'actuacions, individuals i/o grupals, informatives i de sensibilització
4. Oferir eines i estratègies a les famílies, i llurs membres, per a afavorir el seu empoderament i capacitar-les per a que sàpiguen com actuar davant de conflictes i situacions de dificultat
5. Acompanyar i donar suport, mitjançant orientació socioeducativa, a famílies en situació de vulnerabilitat i/o en crisi
6. Portar a terme intervencions psicosocials, des d'una perspectiva relacional sistèmica, a famílies en risc d'exclusió social que presenten un quadre multiproblemàtic fent especial atenció als membres de la família amb alguna problemàtica de salut i/o amb alguna necessitat específica
7. Proporcionar atenció psicoterapèutica a aquelles persones que han estat o són víctimes de violència i que han patit o pateixen maltractaments en l'àmbit familiar
8. Fer especial atenció a les necessitats psicosocials, socioeducatives i de salut mental dels infants i adolescents, sobretot si es troben en situació de vulnerabilitat i/o de risc d'exclusió social
9. Adoptar una actitud atent, col·laboradora i solidària davant d'emergències socials i l'aparició de noves necessitats socials
10. Desenvolupar recursos d'atenció psicosocial en l'àmbit familiar i comunitari com a complement necessari a les actuacions que porten a terme els serveis socials bàsics i especialitzats

11. Treballar en xarxa i de forma coordinada, sempre que sigui possible, amb aquells agents públics que desenvolupen programes i serveis en l'àmbit de la salut familiar i comunitària que estiguin d'acord amb la missió i el tarannà de Ventijol quant a la seva finalitat, objectius i metodologia d'intervenció

1.1 Equip

Ventijol ha anat consolidant, al llarg d'aquests 25 anys de treball, un equip amb formació i experiència dins la pràctica **terapèutica sistèmica familiar**. En aquests anys, l'equip ha anat completant la seva formació i experiència en àmbits d'intervenció més especialitzada, especialment en l'atenció a la infància en risc, conductes de violència, conflictes de parella i la intervenció grupal.

Aquest equip, format per 15 psicòlegs terapeutes familiars és coordinat i supervisat per una directora tècnica, que és també psicòloga i terapeuta familiar.

Hi ha un equip de gestió que consta de la persona de recepció, l'administrativa del programa de caixa Proinfància, el responsable d'administració, i la directora, i és supervisada per la Junta Directiva de l'associació.

Ventijol ha consolidat un equip de professionals perfectament preparats, amb formació i experiència dins la pràctica terapèutica sistèmica familiar. Tots els terapeutes són posseïdors del Màster en Teràpia Familiar de l'escola de Teràpia familiar de Sant Pau i han completat la seva formació i experiència en àmbits d'intervenció més especialitzada. A més, de manera regular, comptem amb l'ajut d'una supervisió externa.

Totes elles són persones que, amb les seves actituds i la seva atenció, reforcen allò que en diem "l'esperit de Ventijol": persones que treballen ajudant altres persones

1.2 Finalitat

La família, com estructura bàsica dels lligams afectius vitals i principal entorn pel desenvolupament personal i social, és el nostre focus principal. La intervenció de Ventijol dins la dinàmica familiar té l'objectiu de capacitar aquestes famílies per tal que puguin gestionar les seves dificultats i resoldre els conflictes de manera satisfactòria i constructiva.

Dins el nucli familiar és on s'expressa i es transmet el conjunt de valors que l'individu utilitza per construir la seva identitat amb la qual es relacionarà amb si mateix i amb l'entorn. Els canvis que es produeixen dins la família són els que més afecten a la persona.

Amb l'atenció **psicoterapèutica familiar** podem abordar les pautes disfuncionals familiars i les possibles seqüeles personals i relacionals que pateixen els seus membres. Juntament amb la família, cerquem la manera de que esdevingui un entorn més funcional, adequat i saludable. Amb les tècniques de la teràpia sistèmica, es potencien els recursos de la pròpia família i es proporcionen eines als pares per poder desenvolupar les seves funcions de manera més eficient

1.3 Programes

Els diferents **programes** que desenvolupa Ventijol es duen a terme a municipis de les demarcacions provincials de Barcelona, Tarragona i Girona.

Durant l'any 2018 s'han portat a terme els següents **programes**:

1. PREVENCIÓ ARA - Any inici 1994

Servei preventiu d'atenció, orientació i capacitació socioeducativa adreçat a famílies que presenten disfuncions en els rols parentius, conflictivitat en les relacions intrafamiliars i conductes anòmales de baixa intensitat en algun/s dels seus membres.

Suport institucional:

- Ajuntament de Castelldefels
- Dir. Gral. de Famílies. Dep. de Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya
- Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. Govern de l'Estat Espanyol

2. CAIXA PROINFÀNCIA – VENTIJOL - Any inici 2003

Programa que s'adreça a nens, nenes i adolescents, d'entre 0 i 18 anys, les famílies dels quals, en situació de pobresa econòmica relativa o extrema, són susceptibles d'estar o estan en procés d'atenció i/o acompanyament social i presenten mancances en les seves necessitats socials.

Suport institucional:

- Programa impulsat per l'Obra Social La Caixa

3. AULINA - Any inici 2005

Programa d'acompanyament i atenció psicoterapèutica adreçat a dones víctimes de violència masclista, especialment a aquelles que l'han patit o la pateixen en l'àmbit de la família i tenen fills menors d'edat.

Suport institucional:

- Dir. Gral. de Famílies del Dep. Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya

4. CRUÏLLA - Any inici 2005

Es tracta d'un programa d'intervenció amb famílies amb menors, multi-problemàtiques, que estan o han estat ateses per altres dispositius de la xarxa d'atenció socio sanitària. La finalitat del projecte és millorar la qualitat de vida dels infants, adolescents i llurs famílies, abordant les dificultats que presenten aquests menors, modificant les pautes educatives i relacionals disfuncionals presents a la família i prevenint la creació i/o repetició de situacions de risc.

Suport institucional:

- Ajuntament de Barcelona

- Àrea de Benestar Social. Diputació de Barcelona

5. SIENA - Any inici 2016

Aquest programa té com a finalitat oferir atenció psicoterapèutica a famílies amb situacions de violència intrafamiliar, de fills a pares o de pares a fills. El programa SIENA s'engloba des d'una perspectiva preventiva i d'atenció integral.

Suport institucional:

- Departament de Salut. Generalitat de Catalunya

6. TRAMUNTANA - Any inici 2008

Programa d'atenció psicoterapèutica adreçat a dones que són cap de família monoparental que necessiten capacitació socioeducativa i acompanyament per a què puguin créixer personal, familiar, laboral i socialment de forma satisfactòria, i disposin d'aquells recursos que les ajudi a detectar i a saber com actuar davant de situacions problemàtiques entorn les relacions amb els seus fills.

Suport institucional:

- Dir. Gral. de Famílies del Dep. Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya

7. FAMÍLIES AL 100% - Any inici 2017

Servei d'atenció terapèutica i intervenció psicosocial adreçat a famílies en crisi, que no saben com afrontar una nova realitat o una situació conflictiva i/o de dificultat, especialment a aquelles en les que algun/s dels seus membres ha posat en pràctica conductes de risc i/o ha començat a tenir problemes de salut.

Suport institucional:

- Dir. Gral. de Famílies del Dep. Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya

8. VIURE A CASA i BELLES RELACIONS - Any inici 2016

Programa d'intervenció psicosocial per a la millora de les relacions intrafamiliars amb les persones grans i llurs famílies, i de promoció comunitària dels beneficis d'establir, mantenir i enfortir lligams familiars satisfactoris amb les persones que es troben en la seva etapa d'envelliment.

Suport institucional:

- Ajuntament de Barcelona

- Dir. Gral. de Famílies del Dep. Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya

- Oficina de la Caixa de Sant Andreu

9. PROGRAMA D'INTERVENCIÓ TERAPÈUTICA ESPECIALITZADA DE JUSTÍCIA PENITENCIÀRIA – Any d'inici 2017

Programa d'intervenció psicoterapèutica en justícia penitenciària amb persones que han comès delictes violents. Centre Penitenciari Puig de les Basses, Lledoners, Can Brians

Suport institucional:

-Direcció General de Serveis Penitenciaris del Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya

1.4 Treball en xarxa

La nostra **pràctica sistèmica** també implica formar part activament de la xarxa d'atenció a les famílies, juntament amb la resta de dispositius i entitats, per a oferir una resposta més integral, optimitzar recursos i garantir la continuïtat assistencial a la família.

Els nostres programes són un complement a la tasca realitzada per la resta d'agents que intervenen. Al llarg dels anys, VENTIJOL ha consolidat un treball coordinat, fluid, estable i complementari amb la xarxa d'atenció pública i privada, afavorint, d'aquesta manera, una atenció integral per el benestar i creixement de les famílies.

Totes les famílies ateses tenen un denominador comú: el patiment d'una problemàtica que, de forma directa o indirecta, repercuteix negativament en la dinàmica familiar. Tot i que el punt central del projecte és el treball psicoterapèutic familiar, l'atenció social resulta un reforçament imprescindible per facilitar l'accés de les famílies a tots els recursos disponibles: reinserció laboral, formació/educació, activitats de lleure, ajudes...

Ventijol col·labora permanentment amb les entitats: **FEDAIA - ECAS - AFEMHOS, així com amb la Xarxa d'atenció pública**

1.5 Abast territorial

La seu social de Ventijol és a Barcelona, al barri de la Sagrera, districte de sant Andreu, però la voluntat de ventijol, en la mesura del possible, és facilitar l'accés terapèutic a les famílies que ho necessiten sense que el lloc de residència sigui un impediment.

D'aquesta manera hem establert acords amb diferents Ajuntaments i escoles, que ens cedeixen un espai on els membres del nostre equip de terapeutes ofereixen l'atenció psicològica.

El fet de que els ajuntaments dels diferents municipis d'atenció cedeixen un espai on es traslladen els membres de l'equip de terapeutes per a oferir l'atenció psicològica facilita la relació entre els terapeutes i els derivants, i el treball coordinat fruit d'aquesta coneixença és molt més profitós.

També permet donar servei a famílies que, d'altra forma, no es podrien desplaçar per a rebre l'atenció psicoterapèutica necessària.

Els **programes** de VENTIJOL s'han dut a terme als següents **municipis** de Catalunya durant l'any 2018.

8

Badalona,
Barberà del Vallès
Barcelona,
Calafell,
Castelldefels,
Canovelles,
Gavà,
Girona,
Granollers,
Figueres,
Mataró,
Manresa
Mollet del Vallès,
Olot,
Rubí,
Sabadell,
Sant Adrià de Besós,
Sant Feliu de Llobregat,
Salt,
Sant Vicenç dels Horts,
Sant Andreu de la Barca,
Terrassa i
Viladecans
Vilafranca del Penedès

2. ACTIVITAT REALITZADA

Els canvis que es produeixen dins la família són els que més afecten al desenvolupament i a la identitat de la persona. Una situació de crisi significa un cert desequilibri en l'estructura i organització familiar i pot ser font de conflicte. Llavors, el nucli familiar deixa de proporcionar tots aquells elements i estímuls necessaris per el creixement integral i saludable dels seus membres per convertir-se en un entorn estressant i hostil.

Com a conseqüència d'una mala gestió de les crisis i/o conflictes, apareix una relació familiar que pot ser causa de situacions de risc. Ens trobem, per exemple, amb famílies desestructurades, amb una gran manca d'eines personals per afrontar i resoldre els conflictes, per establir relacions de respecte i afecte, per prendre les decisions més adients, per assumir les responsabilitats parentals, per transmetre els valors humans més bàsics, per educar amb eficàcia.

Els menors que han crescut en un ambient semblant, tenen un alt risc de repetir aquests mateixos patrons de conducta. D'aquesta manera, les pautes familiars disfuncionals es van perpetuant de generació en generació.

Amb l'atenció psicoterapèutica, incidim en la millora del benestar emocional de les persones i abordem les pautes disfuncionals familiars i relacionals. Juntament amb la família, cerquem la manera de reestructurar-la per tal que esdevingui un entorn més funcional, adequat i saludable. Es potencien els recursos de la pròpia família i es proporcionen eines per poder desenvolupar-se i relacionar-se de manera més eficient.

Els motius de teràpia són els següents: Problemes amb la criança dels fills, entrada a l'adolescència, reparació de relacions familiars malmeses, famílies reconstituïdes, famílies monoparentals i problemes familiars per factors externs, com per exemple laborals i econòmics.

També s'inclouen els problemes d'instabilitat emocional com: ansietat, depressió, fòbies, estres, baixa autoestima, alcoholisme, elaboració de traumes, abús sexual, processos de dol i pèrdues.

En referència a les teràpies de parella, els motius de demanda van dirigides a la millora dels problemes de comunicació i de gestió de conflictes, separacions, maltractaments, violència de gènere, infidelitats, gelosia i les dificultats de relació amb les respectives famílies d'origen.

L'equip de terapeutes de Ventijol durant l'any 2018 ha atès un total de 800 famílies en un total de 3.728 sessions terapèutiques de 60 minuts de durada cadascuna.

2.1 Prevenció Ara



ATENCIÓ PER A FAMÍLIES AMB INFANTS EN SITUACIÓ DE CRISI

El projecte PREVENCIÓ ARA, que desenvolupem des de l'inici de l'entitat, continua donant resposta a les necessitats familiars vigents en el moment actual.

"Prevenció ara" és un projecte preventiu d'atenció psicosocial i d'orientació i capacitació socioeducativa adreçat a famílies que presenten disfuncions en els rols parentius, certa conflictivitat en les seves relacions i/o conductes anòmales de baixa intensitat en algun (o en alguns) dels seus membres, principalment infants i adolescents.

Aquesta intervenció terapèutica té com objectiu oferir suport a cada membre de la família per a desenvolupar estratègies que afavoreixin la resolució dels problemes i la prevenció de situacions crítiques futures.

La teràpia familiar sistèmica és la metodologia que s'utilitza en les sessions terapèutiques. És un enfoc i una metodologia que treballa amb les famílies per a fomentar i facilitar que es produeixin aquells canvis que possibilitin saber com enfrontar i resoldre situacions de conflicte.

És comprensible que les famílies i les persones que es trobin en relacions molt properes, a vegades (o sovint) tinguin dificultats a causa de les seves diferències, o sentim tensió quan les persones estimades tenen problemes. L'objectiu de la teràpia és treballar amb aquests problemes a través dels membres de la família i éssers estimats per a ajudar a empatitzar amb els altres. Se'ls dona la oportunitat d'entendre i d'apreciar les necessitats de l'altre/a, aprofitar els punts forts de la família i, finalment, realitzar canvis útils en les seves vides i les seves relacions.

La teràpia familiar sistèmica es basa en la idea que les relacions familiars formen una part clau de la salut emocional de cada membre de la família. En essència, aquest tipus de teràpia pot ajudar a les famílies i a les persones a:

- Entendre millor com funciona la seva família
- Identificar les fortaleces i les debilitats en el sistema de la família
- Establir objectius i dissenyar estratègies per a resoldre problemes
- Desenvolupar les seves habilitats comunicatives
- Enfortir tota la unitat familiar

Amb l'atenció psicoterapèutica s'aborden les pautes disfuncionals familiars i les possibles seqüeles personals i relacionals que han patit els membres. Juntament amb la família, cerquem la manera de reestructurar-la per tal que esdevingui un entorn més funcional, adequat i saludable. Es potencien els recursos de la pròpia família, es replanteja l'estructura familiar, es clarifiquen els rols i es proporcionen eines als pares per poder desenvolupar les seves funcions de manera més eficient.

Aquest programa rep el suport institucional de :

- Ajuntament de Castelldefels
- Dir. Gral. de Famílies. Dep. de Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya
- Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. Govern de l'Estat Espanyol

Durant l'any 2018, s'han realitzat les següents intervencions:

Famílies ateses	Sessions realitzades	Homes atesos	Dones ateses
73	506	130	162

2.2 CaixaProInfància



ATENCIÓ PER A FAMÍLIES AMB POCOS RECURSOS ECONÒMICS

El programa Proinfància, de l'Obra Social La Caixa, engloba un conjunt d'estratègies i accions que tenen per finalitat donar suport psicosocial a nens, nenes, adolescents i les seves famílies. El seu objectiu principal és afavorir el desenvolupament de les competències dels infants i els adolescents i la seva família que permetin millorar-ne els processos d'integració social i autonomia. El seu funcionament requereix la coordinació entre tots els professionals implicats i l'harmonització dels diferents serveis, així com la manifestació per part de les famílies del seu compromís i disponibilitat per al canvi. VENTIJOL col·labora amb aquest programa que permet a moltes famílies sense recursos poder accedir a una atenció terapèutica a la qual, d'una altra forma, no tindrien accés.

Durant l'any 2017, la Caixa va reestructurar el programa Proinfància a nivell estatal, creant unes xarxes més locals en els municipis, treballant només amb les entitats arrelades a cada territori. Aquesta reestructuració s'ha consolidat en el curs Proinfància conveni-12 i comporta la designació, en cada un dels municipis que integren les xarxes, d'una Entitat Coordinadora, unes Entitats Referents i unes Entitats Prestadores.

Ventijol, s'ubica en aquest últim grup, com a entitat prestadora de serveis de teràpia a infants i adolescents i a les seves famílies.

Ventijol treballa en 13 xarxes diferents, a Barcelona a :Nou Barris, Sant Andreu I, Sant Andreu II, fóra de Barcelona ciutat a Mataró, Sant Vicenç dels Horts, Granollers, Viladecans, Sant Adrià del Besós, Terrassa- Rubí, Sabadell, Figueres, Salt i Sant Andreu de la Barca-Martorell.

Durant l'any 2018 s'ha continuat amb l'atenció terapèutica dins de les escoles, com a l'Institut-Escola el Til·ler del Bon Pastor. A més s'ha ampliat a altres escoles com el Molí de Finestrelles de Sant Andreu i l'escola el Bon Pastor

L'atenció psicoterapèutica s'estructura al voltant de les accions o activitats següents:

- Avaluació i/o assessorament psicològic personalitzat

Accions d'avaluació o consultoria a nens, nenes, adolescents, famílies, de manera puntual vinculades a necessitats d'orientació i diagnòstic psicològic davant situacions que incideixen en els processos de desenvolupament i aprenentatge, inclòs el rendiment acadèmic del nen, la nena o l'adolescent.

Orientació i diagnòstic psicològic

Edats: 6-16 anys. En edats inferiors als 6 anys, l'avaluació té lloc mitjançant les dinàmiques familiars amb activitats d'atenció psicoterapèutica a famílies.

Durada: 1-3 sessions.

Aquest servei es proposa com a complement a l'establert en el programa socioeducatiu i es pot estructurar com a fase prèvia a la realització d'altres serveis d'atenció més específics.

• Atenció psicoterapèutica personalitzada

Aquest servei es proposa com a complement a l'establert en el programa socioeducatiu amb la finalitat de promoure capacitats i competències emocionals i sociocognitives de nens, nenes i adolescents.

Edats: 6-16 anys.

Durada: 15 sessions, periodicitat entre setmanal i mensual, excepcionalment renovable

• Atenció psicoterapèutica a famílies

Acció terapèutica continuada i incisiva que té com a objectiu principal millorar les relacions familiars disfuncionals. Es realitza amb els familiars directament implicats en la criança i creixement del nen o adolescent, amb la participació d'aquest o no, segons les tècniques.

Edats: 0-16 anys i familiars.

Durada: 15 sessions per família, de periodicitat entre bisetmanal i mensual.

• Tallers terapèutics grupals

Activitats i dinàmiques orientades a millorar l'eficàcia en habilitats concretes, relacional, emocional, cognitiva o motriu. Busca promocionar la participació de les famílies en les xarxes socials de suport, focalitzant les famílies de la xarxa com a entorn d'acolliment i integració social.

Sèries de sessions centrades en el treball de grup (grups de nens, d'adolescents, de mares, de mares i pares, per exemple) i/o amb el model dels "grups operatius". La participació en els tallers de competències s'ha d'orientar envers la integració dels usuaris en la xarxa social de suport a les famílies.

Edats: 0-16 anys i les seves famílies.

Ràtios: 8-10 persones per grup.

Motius de derivació

1. Dificultats de relació

1.1 Amb els professors o adults en general

1.2 Amb els companys/es

1.3 Amb el pare i/o mare

1.4 Amb els germans/es

2. Problemes de conducta

2.1 Conductes problemàtiques a casa, el col·legi i/o el carrer

2.2 Conductes agressives

2.3 Conductes de risc social i/o personal

2.4 Conductes o actituds sexualitzades no adequades a l'edat

2.5 Conducta oposicionista

2.6 Conductes adultes inapropiades o excessivament infantils per a l'edat

2.7 Dificultats per a l'autocontrol del seu comportament

2.8 Diagnòstic d'hiperactivitat i/o dèficit d'atenció

3. Problemes emocionals

3.1 Bloquejos

3.2 Por

3.3 Ansietat

3.4 Apatia

3.5 Depressió

3.6 Escassa o nul·la tolerància a la frustració

3.7 Altres

4. Problemes d'interacció social

4.1 Retraïment social

4.2 Conductes que reflecteixen poca o nul·la capacitat d'empatia

5. Problemes d'estructura i/o dinàmica familiar

5.1 Dificultats per establir vincles segurs en l'entorn familiar

5.2 Estructura familiar disfuncional

5.3 Disfuncionalitat en la dinàmica familiar

5.4 Trastorn mental en un membre del subsistema parental que estigui afectant el benestar emocional del menor

5.5 Situacions de malaltia o discapacitat d'algun membre del subsistema parental que estigui afectant el benestar emocional del menor

6. Dificultats d'aprenentatge/acadèmiques sense l'existència de deficiència cognitiva

7. Dificultats adaptatives

7.1 Vinculades a situacions de dol (mort, separació, migració...)

7.2 Vinculades a l'adaptació a canvis i transicions evolutives (maduració personal, canvis en l'estructura del sistema familiar, crisi...)

Durant l'any 2018 s'ha realitzat l'acció en dos convenis diferents ja que la periodicitat dels convenis de la CaixaProinfància són d'octubre fins a setembre del següent any. Per tant durant l'any 2018 s'ha realitzat accions dins el conveni 11, que es va iniciar a l'octubre del 2017 i va finalitzar al setembre del 2018 i el conveni 12 que es va iniciar a l'octubre de 2018 i finalitzarà al setembre del 2019. Adjuntem les dades de la intervenció realitzada en els dos convenis dins de l'any 2018.

Conveni 11 (gener-setembre 2018)	Conveni 12 (octubre 2018-desembre 2018)
176 Famílies ateses	180 famílies
1261 Sessions realitzades	158 sessions realitzades

2.3 Aulina



PROGRAMA DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

És un programa d'acompanyament i atenció psicoterapèutica adreçat a dones víctimes de violència masclista, especialment a aquelles que l'han patit o la pateixen en l'àmbit de la família i tenen fills menors d'edat.

El programa "Aulina" s'estructura a través de **l'atenció psicoterapèutica i acompanyament adreçat a dones víctimes de violència masclista.**

Aquesta intervenció es realitza mitjançant l'enfoc i la metodologia de la teràpia familiar sistèmica. El desenvolupament del servei és a partir de la realització d'una entrevista inicial i una sèrie de sessions terapèutiques posteriors que tenen una durada de 60 minuts i de periodicitat quinzenal. No es

predetermina un nombre de sessions a realitzar, però a nivell orientatiu es parteix de la mitjana de 10-12 sessions per a cada cas.

La intervenció està plantejada sota el paràmetre de que hi participin la dona i també els altres membres de la família, com el/la fill/a. En poques ocasions l'home participa de les sessions terapèutiques.

L'accés al servei pot venir a partir de la demanda de la dona, víctima de la violència masclista, o a partir de les derivacions que puguin fer els professionals dels centres de serveis socials i dels centres d'atenció primària dels municipis d'actuació. En aquests casos s'activen els protocols establerts que garanteixen que hi hagi una bona coordinació i comunicació entre el servei derivant i l'equip de terapeutes de Ventijol. D'aquesta forma es facilita que hi hagi un bon traspàs d'informació i un bon seguiment dels casos.

Aquest programa rep el suport institucional:

- Dir. Gral. de Famílies del Dep. Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya

Durant l'any 2018, s'han realitzat les següents intervencions:

Famílies ateses	Sessions realitzades	Dones ateses	Infants atesos
16	66	16	23

2.4 Cruïlla



PROGRAMA ADREÇAT A MENORS EN SITUACIÓ DE RISC

Es tracta d'un programa d'intervenció amb famílies amb menors, multi-problemàtiques, que estan o han estat ateses per altres dispositius de la xarxa d'atenció socio sanitària. La finalitat del projecte és millorar la qualitat de vida dels infants, adolescents i llurs famílies, abordant les dificultats que presenten aquests menors, modificant les pautes educatives i relacionals disfuncionals presents a la família i prevenint la creació i/o repetició de situacions de risc.

El projecte va dirigit a aquelles famílies en les que, a consideració del professional de referència, hi ha algun menor en situació de risc:

- Famílies on s'ha detectat una situació de risc i es demana una intervenció a nivell preventiu, per tal d'evitar al màxim una mesura de retirada del menor.
- Famílies on ja s'ha proposat una mesura alternativa a la família nuclear, i la intervenció va

dirigida a que l'aplicació d'aquesta mesura sigui en el període de temps més curt possible. Quan es dona la situació d'acolliment familiar en família extensa, és important també oferir suport a aquesta pel reajustament de la nova estructura i dinàmica familiar.

- Famílies on s'està valorant la fi de la mesura de separació, i la intervenció anirà dirigida a treballar el retorn dels menors i les dificultats existents.
- Famílies on el menor ha retornat a conviure amb la família nuclear, i es treballa aquest reajustament familiar.

Aquests quatre contextos diferenciats impliquen i requereixen intervencions i objectius específics que treballem en coordinació estreta amb l'EAIÀ corresponent. L'objectiu que sempre està present és el de modificar les pautes educatives i relacionals disfuncionals de la família potenciant les competències parentals, familiar i personals.

Aquest programa rep el suport institucional:

- Ajuntament de Barcelona
- Àrea de Benestar Social. Diputació de Barcelona

Durant l'any 2018, s'han realitzat les següents intervencions:

Famílies ateses	Sessions realitzades	Infants atesos
55	238	132

2.5 Siena



PROGRAMA ESPECÍFIC DE VIOLÈNCIA INTRAFAMILIAR

Aquest programa té com a finalitat oferir atenció psicoterapèutica a famílies amb situacions de violència intrafamiliar, de fills a pares o de pares a fills. En aquest sentit dona resposta a l'atenció integral de la infància vulnerable.

En els darrers dos anys el programa Siena ha donat resposta a aquesta necessitat i per tant ha atès famílies amb fills de qualsevol edat amb Trastorn Límit de la Personalitat, Trastorns Sociopàtics o de Conducta, que practiquen de forma reiterada conductes de violència física (agressions, empentes, tirar objectes...), verbal (insults reiterats, amenaces...) o no verbal (amenaces d'agressió, trencar objectes apreciats...) cap als pares o adults que ocupen el seu lloc. S'ha exclòs de la nostra intervenció l'agressió sexual, la violència esporàdica i la violència en el transcurs d'intoxicacions.

L'objectiu del programa SIENA és actuar, si és possible, abans que es produeixin aquestes situacions de gravetat màxima, treballant de manera preventiva oferint eines a ambdues parts per a la gestió de les emocions i la reconstrucció del vincle filioparental. En aquest sentit el programa SIENA s'engloba des d'una perspectiva preventiva i d'atenció integral.

Al llarg de la trajectòria de VENTIJOL ens hem adonat que hi ha un gran volum de casos on els infants i/o adolescents es troben en risc a causa de circumstàncies greus de maltractament intrafamiliar i/o institucional, abús o i/o alguna experiència fortament traumàtica. Amb una perspectiva d'intervenció complementària als serveis de la xarxa, hem introduït un treball més individualitzat i amb una major profunditat amb aquests menors. Per a dur a terme aquest programa a VENTIJOL, comptem, en el nostre equip de terapeutes familiars amb professionals especialment formats en aquestes problemàtiques. Aquest projecte s'insereix dins la perspectiva de treball sistèmic, que ajuda a construir una identitat i una estructura més funcionals en el nen. Els beneficis d'aquesta intervenció tenen bàsicament un component de prevenció.

Hem comprovat, en casos de maltractament infantil, que els menors comencen a desenvolupar comportaments, vers els seus pares i cap a ells mateixos, que van des de conductes desafiantes fins a maltractaments, i en l'adolescència acostumen a traspasar l'àmbit familiar, derivant cap a conductes agressives o violentes en l'entorn escolar o social, o conductes de risc amb el grup d'iguals. En casos més greus, sense una intervenció terapèutica, la situació pot derivar cap a un trastorn mental o cap a conductes antisocials.

L'objectiu del programa és el cessament de la conducta violenta i la consolidació dels seus resultats. L'abordatge relacional del programa permet la realització de canvis en el funcionament i l'estructura familiar per a prevenir una possible reparació de la violència tan en l'àmbit familiar com escolar.

Aquest programa rep el suport institucional:

- Departament de Salut. Generalitat de Catalunya

Durant l'any 2018 s'han realitzat les següents intervencions:

Famílies ateses	Sessions realitzades	Infants atesos
155	766	230

2.6 Tramuntana



PROGRAMA ESPECÍFIC PER FAMÍLIES MONOPARENTALS

El programa està pensat per a famílies monoparentals amb menors al seu càrrec, consta de sessions grupals i individuals i és dut a terme per VENTIJOL des de l'any 2002.

És un programa d'atenció psicoterapèutica adreçat a dones que són cap de família monoparental que necessiten capacitació socioeducativa i acompanyament per a què puguin créixer personal, familiar, laboral i socialment de forma satisfactòria, i disposin d'aquells recursos que les ajudi a detectar i a saber com actuar davant de situacions problemàtiques i les relacions amb els seus fills.

Entenem com a família monoparental aquella formada per un sol progenitor. En la nostra experiència, en la gran majoria dels casos, solen ser les mares i en moltes ocasions no hi ha ni recolzament econòmic per part del pare i, en certs casos, la separació s'ha donat després d'un període de violència dins la llar.

Les circumstàncies per les que esdevenen monoparentals són diverses, però totes tenen en comú que han de fer un sobreesforç per a portar de manera satisfactòria la seva parentalitat

Aquestes dificultats es tradueixen sovint en una mancança a nivell relacional i comunicatiu dins el nucli familiar. Les estratègies educatives també es veuen afectades i el temps en família pot esdevenir altament conflictiu i tens. Els menors poden patir mancances a nivell afectiu, de desenvolupament de les capacitats personals i de gestió i d'aprenentatges bàsics. Aquestes mancances es generalitzaran a l'àmbit social dins els seu entorn.

El programa rep el suport institucional:

- Dir. Gral. de Famílies del Dep. Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya

Durant l'any 2018 s'han realitzat les següents intervencions:

Famílies ateses	Sessions realitzades	Infants atesos
21	77	52

2.7 Famílies 100% (Pla de l'Estany)



ATENCIÓ PER A FAMÍLIES AMB INFANTS EN SITUACIÓ DE CRISI

Servei d'atenció terapèutica i intervenció psicosocial adreçat a famílies en crisi, que no saben com afrontar una nova realitat o una situació conflictiva i/o de dificultat, especialment a aquelles en les que algun/s dels seus membres ha posat en pràctica conductes de risc i/o ha començat a tenir problemes de salut.

La família és l'estructura bàsica dins la societat que ens permet establir lligams afectius vitals per un correcte desenvolupament personal i social. Dins el nucli familiar s'expressa i transmet el conjunt de valors el que l'individu utilitza per construir la seva identitat amb la qual es relacionarà amb si mateix i amb l'entorn. Per tant, és alhora, un factor de cohesió social.

El projecte Famílies al 100% és una adaptació del programa Prevenció ara que s'ha dut a terme inicialment amb col·laboració amb el Consell Comarcal del Pla de l'Estany i que és susceptible de ser ampliat a altres territoris. S'adreça a famílies que, tenint o no altres problemàtiques, es troben en un moment que no saben afrontar una nova realitat o una situació conflictiva que ha generat l'aparició de conductes de risc i problemes de salut en algun dels seus membres. Es tracta de famílies en una situació de crisi concreta, que sovint també es troben en situació de risc social, però no necessàriament.

Aquest programa rep el suport institucional:

- Dir. Gral. de Famílies del Dep. Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya

Durant l'any 2018 s'han realitzat les següents intervencions:

<i>Famílies ateses</i>	<i>Sessions realitzades</i>	<i>Infants atesos</i>
15	63	26

2.8 Viure a casa i Belles Relacions



PROGRAMES ADREÇATS A LA GENT GRAN

Programa d'intervenció psicosocial per a la millora de les relacions intrafamiliars amb les persones grans i llurs famílies, i de promoció comunitària dels beneficis d'establir, mantenir i enfortir lligams familiars satisfactoris amb les persones que es troben en la seva etapa d'envelliment.

Ventijol en la seva experiència de més de 25 anys treballant amb famílies, amb l'objectiu de millorar les relacions familiars, centrat en el bon desenvolupament psicològic dels infants i dels adolescents es fa ressò de les necessitats plantejades en el col·lectiu de gent gran, persones que sovint pateixen maltractament; el progressiu envelliment de la població del que parlem dins el context en aquest mateix apartat de descripció del projecte, va acompanyat de canvis socials, econòmics, etc. i amb l'evolució de models de família. Les persones grans formen part de la família i és en aquest sentit que Ventijol ha considerat necessari donar cabuda a la seva problemàtica.

L'objectiu del projecte és contribuir a la millora del benestar de les persones grans, evitant el desarrelament, la soledat i la sensació d'abandó i actuant en un àmbit de prevenció, i, per una altra banda, intervenir en aquelles situacions de maltractament per part d'un familiar o persona propera (cuidador/a) que pugui patir la persona gran. Per tant, dintre dels objectius específics es contempla el millorar la qualitat de vida de les persones grans i les seves famílies, fomentar el bon tracte i la prevenció del maltractament de les persones grans i oferir atenció i suport a persones grans, els seus cuidadors i altres membres de la família, mitjançant un abordatge sistèmic i relacional, per tal d'aturar la violència a través d'una atenció integral personalitzada, complementària a la intervenció que es fa des de la xarxa pública.

Aquest programa rep el suport institucional:

- Ajuntament de Barcelona
- Dir. Gral. de Famílies del Dep. Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya
- Oficina la Caixa Fabra i Puig

Durant l'any 2018 s'han realitzat les següents intervencions:

<i>Pesones ateses</i>	<i>Sessions realitzades</i>
60	286

2.9 Justícia penitenciària



PROGRAMA D'INTERVENCIÓ TERAPÈUTICA ESPECIALITZADA DE JUSTÍCIA PENITENCIÀRIA

Aquest programa està orientat a l'atenció terapèutica, des d'una orientació sistèmica i de Teràpia Familiar, a persones derivades del Departament de Justícia de Catalunya.

Majoritàriament seran persones que han estat condemnades per un delictes de: VIGE, DEVI i SAC. I que tenen problemes sobretot amb la gestió de les conductes violentes. Aquesta intervenció està prevista per a interns/es que estan motivats pel canvi i que volen rebre tractament especialitzat en aquest àmbit.

El programa està dirigit, principalment a interns/es en segon grau que poden sortir de permís, interns/es classificats en tercer grau o alliberats condicionals tutelats i es realitza a la província de Barcelona i Girona, especialment des del Centre Penitenciari Puig de les Basses, Lledoners i Can Brians

L'enfoc teòric en el que es sustenta totes les nostres actuacions és el model sistèmic.

El programa rep el suport institucional:

-Direcció General de Serveis Penitenciaris del Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya.

Durant l'any 2018 a Barcelona s'han realitzat les següents intervencions:

<i>Pesones ateses</i>	<i>Sessions realitzades</i>
33	244

Durant l'any 2018 a Girona s'han realitzat les següents intervencions:

<i>Pesones ateses</i>	<i>Sessions realitzades</i>
16	63

3. PARTICIPACIÓ COMUNITÀRIA

VENTIJOL treballa en l'àmbit de la prevenció dels trastorns psicosocials en els infants mitjançant el treball amb la família i la sensibilització de la població de la importància de les relacions familiars en el desenvolupament afectiu i social dels infants i adolescents. Pensem que tots els àmbits (família, escola, societat...) són elements que faciliten la divulgació de tota mena de missatges de prevenció, i que els missatges que divulguem han d'oferir eines als pares, mares i a la comunitat per afavorir la relació amb els infants i adolescents.

Com entitat que treballa per i amb les famílies, creiem important fer-ho també participant dins els diferents òrgans comunitaris dels que disposem. Per això, col·laborem amb diferents espais de participació comunitària.

Consell de salut al districte de Sant Andreu

VENTIJOL forma part, des del 2008, del Consell de Salut del districte on ens ubiquem. El seu objectiu és permetre als diferents actors socials conèixer les entitats del barri i desenvolupar un treball en xarxa per a la millora de la intervenció en l'àmbit de la salut familiar i comunitària.

Consell de la Dona al Districte de Sant Andreu

VENTIJOL participa en el Consell de la Dona del Districte de Sant Andreu, la finalitat del qual és recollir les necessitats de les dones i, mitjançant la participació de les diferents entitats del barri, promoure un rol més actiu i igualitari de la dona en la nostra societat.

Consell Municipal de Benestar Social

VENTIJOL participa en aquest òrgan consultiu i de participació de l'àmbit de benestar social a Barcelona. El seu objectiu és promoure una cultura de benestar social a la ciutat, validar les línies d'actuació en política social i fomentar la concertació entre els agents implicats.

FEDAIA*

VENTIJOL, a més de participar en el programa Caixa Proinfància, gestionat per la FEDAIA, participa també com a soci en les activitats de la Federació (comissions, assemblees), així com en els diferents projectes que afecten a la infància i l'adolescència en risc social.

ECAS*

VENTIJOL va començar el gener de 2011 a participar en la Comissió de Famílies d'ECAS. La seva finalitat és millorar la inclusió i la cohesió social, articulant el sector on treballem les entitats d'acció social

* Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i Adolescència

* Entitats Catalanes d'Acció Social

catalanes, per així donar resposta a les necessitats de les persones i col·lectius en majors situacions de risc d'exclusió.

4. AGRAÏMENTS

Ventijol ha desenvolupat la seva tasca gràcies al suport i la col·laboració de:

- Obra Social La Caixa
- Generalitat de Catalunya
 - Departament de Benestar Social i Família
 - Departament de Salut
 - Departament de Justícia
- Ministerio de Salud, Igualdad y Servicios Sociales
- Diputació de Barcelona
- Diputació de Girona
- Ajuntament de Barcelona
- Ajuntaments de les localitats de:, St. Adrià del Besòs,, Sabadell, Barberà del Vallès, Montgat, Terrassa, Rubí, Castelldefels, Granollers, Les Franqueses del Vallès, Mataró, St. Feliu de Llobregat, St. Vicenç dels Horts, St. Andreu de la Barca, Viladecans, Vilafranca del Penedès, Calafell, i Girona.
- Consells Comarcals del Pla de l'Estany i La Garrotxa